

R-ÖKO
 een spel rond recyclage en ecologie
 Amigo, 2010
 Susumu KAWASAKI
 3 - 5 spelers vanaf 8 jaar
 ± 30 minuten

Spelmateriaal

→ **88 recyclagekaarten** in vier kleuren, waarvan 19 per kleur met de waarde 1 en 3 per kleur met de waarde 2.

→ **32 rökokaarten** in vier kleuren, telkens in de verdeling 0, 1, 2, 3, 3, -2, 4, 5

Spelidee

Als het nacht wordt op het containerpark ontwaken de achteloos weggeworpen glasflessen, papierstapels, plastic bekers of blikken dozen en komen tot nieuw leven. Met kakkerlakken, krekels en ander ongedierte wordt een leuk feestje gevierd. Doch bij het eerste krieken van de dag vinden de arbeiders van de ochtendploeg alleen maar afval om te sorteren.

De spelers proberen flessen, dozen, bekers en papier reglementair van elkaar te scheiden en zo naar de recyclagefabriek te brengen. Hiervoor ontvangen zij elk een hoop geld.

Jammer genoeg produceren te spelers zoveel afval dat zij dan vaak illegaal verwijderen.

De speler die met zijn afval het meeste geld kan verdienen, wint het spel.

Spelvoorbereiding

→ De **rökokaarten** hebben een fabriekzijde en een geldzijde. Zij worden gesorteerd naar kleur en met de fabriekzijde naar boven in een bepaalde volgorde gestapeld.

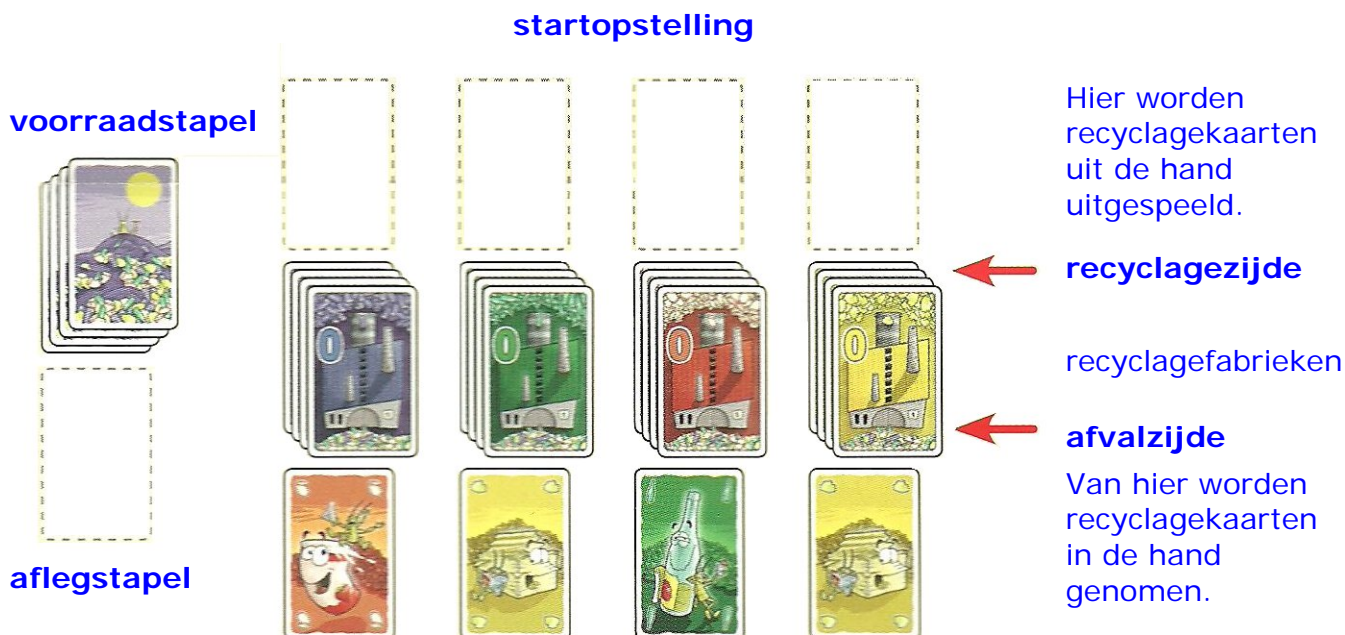
De precieze samenstelling van de stapel hangt af van het aantal spelers:

- Bij **3 of 4 spelers** is de volgorde van boven naar onder: **0, 1, 2, 3, -2, 4, 5**
- Bij **5 spelers** is de volgorde van boven naar onder: **0, 1, 2, 3, 3, -2, 4, 5**

→ De vier stapels met de **rökokaarten** worden in het midden van de tafel naast elkaar neergelegd. Deze stapels stellen vier recyclagefabrieken voor.

- De recyclagekaarten worden zeer grondig gemixt en als voorraadstapel eveneens in het midden van de tafel gelegd. Telkens één recyclagekaart wordt van de voorraadstapel op de afvalzijde in elke recyclagefabriek neergelegd.
- De spelers trekken nu om de beurt (met de wijzers van de klok mee) een kaart van de voorraadstapel tot iedere speler drie kaarten in zijn hand heeft.
- De speler die als laatste de vuilbak op straat heeft gezet, begint het spel.

Spelverloop

De spelers spelen met de wijzers van de klok mee. De speler die aan de beurt is, voert de volgende acties na elkaar uit.

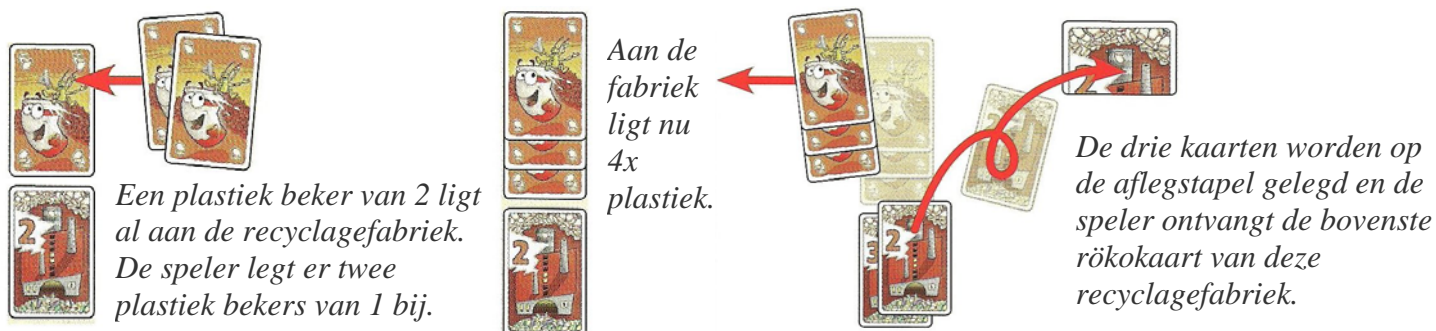
1. Recyclagekaart(en) uitspelen en eventueel een rökokaart nemen

De speler moet één of meerdere gelijkgekleurde recyclagekaarten aan de recyclagezijde van de fabriek **met dezelfde afvalsoort** leggen. De speler mag maar recyclagekaarten van één soort uitspelen. Als de waarde van de recyclagekaarten aan de recyclagezijde van de fabriek **'4'** of meer bedraagt, ontvangt de speler de **bovenste rökokaart** van de fabriek. Hiervoor worden de al neergelegde kaarten en de kaarten die door de speler werden gespeeld samengeteld.

- Met **'4'** wordt niet het aantal kaarten bedoeld maar integendeel wel hun totale waarde: eerste recyclagekaarten tellen enkel en tweede recyclagekaarten tellen dubbel.
- De speler ontvangt slechts één rökokaart, ook al bedraagt de totale waarde van de recyclagekaarten **'5'**, **'6'** of **'10'**. Rökokaarten legt de speler met de geldzijde naar boven en gescheiden per kleur vóór zich neer.
- Daarna worden alle recyclagekaarten van de fabriek op de aflegstapel gelegd.

Als de waarde van de kaarten aan de recyclagezijde van de fabriek **'1'**, **'2'** of **'3'** bedraagt, ontvangt de speler geen rökokaart van deze fabriek.

Voorbeeld 1a

2. Afvalkaart(en) van de afvalzijde in de hand nemen

De speler moet nu alle kaarten, die aan de afvalzijde van de gelijkgekleurde recyclagefabriek liggen, in de hand nemen. Hierbij speelt het geen rol of de speler voordien een rökokaart heeft ontvangen of niet.

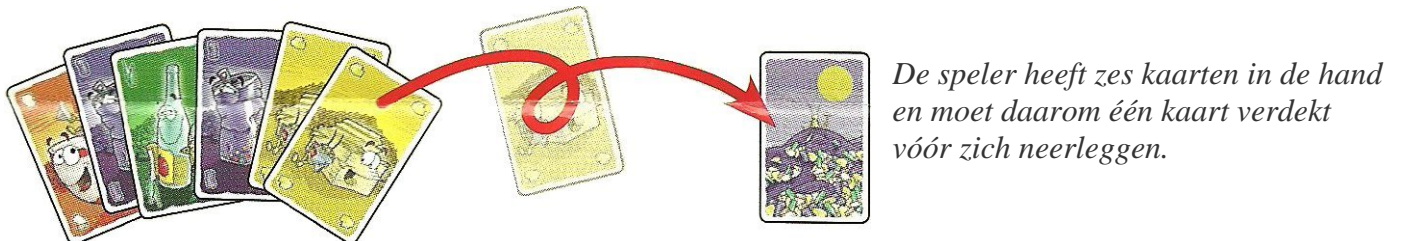
Voorbeeld 1b

3. Handkaartenlimiet nakijken

Nu moet de speler nakijken hoeveel kaarten hij in de hand heeft. Hij mag maximaal vijf kaarten in de hand hebben. Als de speler de limiet heeft nageleefd, gebeurt er niets. Heeft de speler echter zes of meer kaarten in de hand, moet hij de overtollige kaarten verdekt vóór zich neerleggen. Deze kaarten blijven tot aan het einde van het spel liggen en tellen in de eindafrekening als één minpunt voor elke kaart.

Voorbeeld 1c

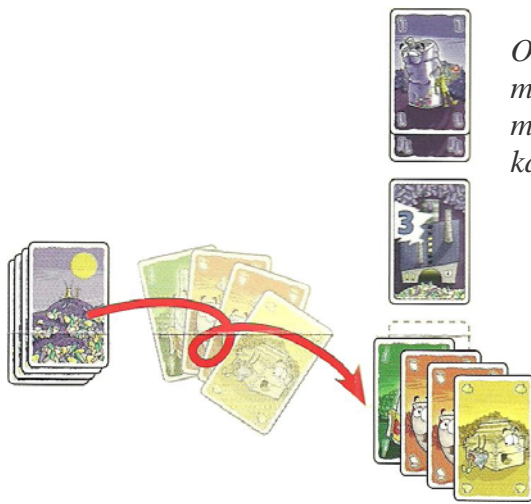

4.. Recyclagekaarten aan de afvalzijde van de fabriek leggen

Nadat alle recyclagekaarten aan de afvalzijde van de fabriek in de hand zijn genomen, moet de speler een aantal kaarten van de stapel trekken dat 1 hoger is dan de totale waarde van de kaarten aan de recyclagezijde van de fabriek.

Voorbeeld 1d

Omdat aan de recyclagezijde van de fabriek een dozenkaart met de waarde 1 en een dozenkaart met de waarde 2 liggen, maakt dat een totale waarde van 3. Er worden nu vier nieuwe kaarten van de voorraadstapel op de afvalzijde gelegd.

Daarna is de volgende speler, met de wijzers van de klok mee, aan de beurt.

Als de voorraadstapel is opgebruikt, wordt de aflegstapel zeer grondig gemixt en als nieuwe voorraadstapel klaargelegd.

Einde van het spel

Het spel eindigt als een speler de laatste rökokaart van een fabriek ontvangt. Deze speler moet de recyclagekaarten van de afvalzijde in de hand nemen en zijn handkaartenlimiet nakijken.

Daarna worden de rökokaarten en de verdeckte kaarten van de spelers gewaardeerd.

De waardering

Alleen de kleuren waarvan een speler meerdere rökokaarten bezit, worden gewaardeerd.

Als een speler van een kleur slechts één rökokaart bezit, krijgt deze kleur geen punten.

Iedere speler telt per kleur de waarde van zijn rökokaarten samen.

Van deze som worden zijn recyclagekaarten afgetrokken die verdeckt voor de speler liggen (per kaart wordt er één punt afgetrokken).

De speler die geen verdeckte kaart vóór zich heeft neergelegd, ontvangt bonuspunten.

De bonus is gelijk aan het aantal spelers die verdeckt kaarten vóór zich hebben moeten neerleggen.

De speler die de meeste punten heeft, wint het spel. Bij een gelijke stand wint van die spelers de speler die de minste verdeckte kaarten heeft. Als er ook dan nog een gelijke stand is, zijn er meerdere winnaars.

$$\begin{array}{ccccccc}
 \begin{array}{|c|c|c|} \hline 0 & 1 & 5 \\ \hline \end{array} & +0+1+5 & \begin{array}{|c|} \hline 2 \\ \hline \end{array} & +0 & \begin{array}{|c|} \hline 2 \\ \hline \end{array} & +0 & \begin{array}{|c|c|} \hline 3 & 3 \\ \hline \end{array} & +0+3 & \begin{array}{|c|} \hline -1 \\ \hline \end{array} = 8 \text{ voor Carl}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccccc}
 \begin{array}{|c|c|c|} \hline 2 & 3 & 1 \\ \hline \end{array} & +2+3 & \begin{array}{|c|c|} \hline 1 & 2 \\ \hline \end{array} & +1+2 & \begin{array}{|c|} \hline 2 \\ \hline \end{array} & +0 & + 3 \text{ bonus} = 11 \text{ voor Anne}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccccc}
 \begin{array}{|c|c|c|} \hline 5 & 4 & 1 \\ \hline \end{array} & -2+4 & \begin{array}{|c|c|c|} \hline 0 & 3 & 4 \\ \hline \end{array} & +0+3+4 & \begin{array}{|c|} \hline 0 \\ \hline \end{array} & +0 & \begin{array}{|c|c|} \hline 3 & 2 \\ \hline \end{array} & +1+2 & \begin{array}{|c|} \hline -4 \\ \hline \end{array} = 8 \text{ voor Marc}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc}
 \begin{array}{|c|c|c|} \hline 1 & 3 & 4 \\ \hline \end{array} & +1+3+4 & \begin{array}{|c|} \hline -1 \\ \hline \end{array} = 7 \text{ voor Herman}
 \end{array}$$

Anne wint het spel !